

LPGGz

Landelijk Platform GGz

Aan de leden van de Vaste Commissie voor VWS
Van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum: 20 maart 2013
Kenmerk: 13-036 mta/mv
Onderwerp: AO Rapportage Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd
21 maart 2013

Dé koepel voor
cliënten- en
familieorganisaties
in de geestelijke
gezondheidszorg

Postadres:
Postbus 13223
3507 LE Utrecht
Bezoekadres:
Maliebaan 87
3581 CG Utrecht

T (030) 236 37 65
F (030) 231 30 54
E info@platformggz.nl
I www.platformggz.nl

Postbank 1948735
KvK Utrecht 30213449

Geachte leden van de Vaste Commissie voor VWS,

Op 21 maart heeft u een gesprek over de bevindingen zoals beschreven in het Rapport van de Transitiecommissie Stelselherziening Jeugd (TSJ). Het Landelijk Platform GGz deelt de zorg van de Transitiecommissie dat er onvoldoende voortgang is geboekt met de transitie jeugd. Wij hopen dat er snel meer duidelijkheid en zekerheid wordt geboden over de zorg voor jeugdigen met psychische problemen en hun naasten. Wij geven hieronder een toelichting op onze zorgen in relatie tot de bevindingen in het rapport van de Transitiecommissie en doen tevens een suggestie.

Het LPGGz voorziet veel problemen bij de overheveling van de jeugd-ggz naar gemeenten, waarbij met name het recht op geneeskundige behandeling onder druk komt te staan. Het LPGGz is daarom van mening dat alleen indien er voldoende voorwaarden worden gecreëerd, de overheveling van de jeugd-ggz verantwoord kan gebeuren. Verantwoordelijke en betrokken partijen moeten daarbij gezamenlijk optrekken. Wij delen de zorg van de transitiecommissie over het gebrek aan voortgang. Dit brengt risico's met zich mee als het gaat om de toegankelijkheid, kwaliteit, beschikbaarheid en continuïteit van de zorg. Wij onderschrijven de aanbevelingen in het rapport van de TSJ. Hieronder plaatsen wij een aantal aanvullende opmerkingen aan de hand van de drie thema's van zorg zoals geconstateerd in het rapport. Tevens geven we nog een suggestie mee ten aanzien van het borgen van het cliënt- en familieperspectief in de monitoring instrumenten van de TSJ.

Sturing op het transitieproces

Borgen input cliënten. De transitiecommissie benadrukt het belang van input van cliënten en actoren uit de huidige praktijk van de jeugdhulp in elke fase van de decentralisatie. We vragen daarbij, naast een landelijke inbreng, ook aandacht voor betrokkenheid van jeugdigen en ouders op regionaal en lokaal niveau. Wij zien daarbij een rol voor VWS/VNG om ondersteuning te bieden, zodat inbreng vanuit cliëntenorganisaties, georganiseerde cliënten en cliëntenraden op regionaal en lokaal niveau gegarandeerd is. Daarbij wijzen wij op het belang van representativiteit: zowel inbreng vanuit verschillende specifieke doelgroepen (w.o. ggz), verschillende type van zorg (bv thuiswonend en intramuraal) en zowel van jeugdigen als hun ouders.

Samenhang decentralisaties en Passend Onderwijs. Cliënten en familie zullen zowel op individueel als op collectief niveau te maken krijgen met veranderingen door de drie transities. Naast het zorgen voor samenhang tussen de decentralisaties, benadrukken wij ook het belang van afspraken met de samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs.

Inzicht in de opgave

In het proces is steeds meer aandacht voor de jeugd-ggz. Echter vanuit onze achterban komen regelmatig signalen dat gemeenten nog onvoldoende inzicht hebben in de jeugd-ggz en de beschikbare (ervarings)

kennis vanuit de jeugd-ggz niet altijd inzetten bij het opstellen van de visie. Naast cijfers over aantal ggz-zorggebruikers pleiten wij voor aandacht voor de jeugdigen zelf en hun zorg en -ondersteuningsbehoeften. Jeugdigen met psychische problemen zijn extra kwetsbaar en dat heeft ook invloed op de mate van draagkracht van de ggz-jeugdige en het gezin. Bij een aantal psychiatrische ziektes is daarnaast ook sprake van een erfelijke component, waardoor ouders ook psychische problemen kunnen hebben. Daar moet bij de beoordeling van de benodigde ondersteuning en zorg rekening mee worden gehouden. Wij benadrukken dan ook het belang om met jeugdigen uit de ggz en hun ouders in gesprek te gaan.

Continuïteit van zorg

Continuïteit van zorg gaat verder dan overgangsbepalingen en frictiekosten. Het LPGGz pleit voor:

- Het treffen van maatregelen om de risico's voor die jeugdigen die hulp nodig hebben te ondervangen. Dit is zowel noodzakelijk in het transitieproces, maar zeker ook daarna. Ook bij chronische problematiek, die langdurige zorg vereist, moeten jeugdigen hun behandelaar kunnen blijven behouden. Met het verdwijnen van verzekerde zorg, moeten jeugdigen daarnaast duidelijkheid en zekerheid krijgen dat hun noodzakelijk (medische) zorg en ondersteuning altijd toegankelijk en beschikbaar is. Het mag niet zo zijn dat een jeugdige met een ggz-stoornis, na verwijzing, geen passende zorg krijgt omdat bij gemeenten het geld op is, dat type zorg niet is ingekocht of leveringsplicht van gemeenten ontbreekt.
- Afspraken over gezamenlijke inkoop specialistisch ggz-zorg. Het volume van specialistische ggz is te klein om dit op gemeentelijk of bovenlokaal niveau te organiseren. Door dit landelijk te organiseren voorkom je bestuurlijke drukte, hoge uitvoeringskosten en onvoldoende sturing op kwaliteit en prijs.
- Borgen van de ggz-expertise en specialistisch zorgaanbod voor de jeugd-ggz

Borgen cliëntperspectief in monitoring instrumenten TSJ

Wil er met het nieuwe jeugdstelsel een daadwerkelijke transformatie plaatsvinden die past bij de ontwikkeling naar een sterkere positie voor cliënten en hun naasten in de jeugdhulp en een sterkere participatie, dan vindt het LPGGz dat dit ook in de instrumenten die de TSJ hanteert tot uitdrukking moet komen. In het rapport geeft de transitiecommissie aan bezig te zijn met de ontwikkeling van een stelselmeter en gaat zij vanaf de 2^e helft van 2013 ook regionale visitatiecommissies als monitoring instrument gebruiken. Wij leggen graag onderstaande vragen voor:

- Hoe wordt met de stelselmeter duidelijk of gemeenten het perspectief van gebruikers van zorg (jeugdigen en ouders) goed hebben geborgd?
- Wordt bij de uitwerking van de stelselmeter ook duidelijk hoe ieder element bijdraagt aan een sterke positie van jeugdigen en hun ouders, zowel individueel als collectief?
- Hoe komt de geconstateerde noodzaak tot aandacht voor samenhang en een integrale aanpak (binnen het gehele sociale domein en Passend Onderwijs) tot uiting in de stelselmeter?
- Hoe krijgen ervaringsdeskundigen (cliënten en familie) een rol in de visitatiecommissies?

Hopelijk kunt u onze punten meenemen in uw gesprek met de bewindspersonen. Mocht u een nadere toelichting wensen op punten uit mijn brief dan ben ik daartoe uiteraard graag bereid.

Met vriendelijke groet,

Mevrouw M. ter Avest
Directeur LPGGz